

საქართველოს ახალგაზრდა ეკონომისტთა ასოციაციის
იმერეთის წარმომადგენლობა

პროექტი: მდგრადი, ეფექტიანი და პროფესიონალურად
დამოუკიდებელი რეგიონული სტატისტიკის სისტემის
ადვოკატირება საქართველოში

რეგიონული და მუნიციპალური სტატისტიკის წარმოების
ქართული პრაქტიკის ანალიზი

კვლევის შედეგები

ეს პუბლიკაცია შექმნილია საქართველოს სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრის (CSRDG) მხარდაჭერით, ევროკავშირისა და კონრად ადენაუერის ფონდის მიერ დაფინანსებული პროექტის „სამოქალაქო საზოგადოების ინიციატივა: მდგრადი, ღია და ანგარიშვალდებულებული სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციები საქართველოს განვითარებისთვის“ ფარგლებში. მის შინაარსზე სრულად პასუხისმგებელია საქართველოს ახალგაზრდა ეკონომისტთა ასოციაციის იმერეთის წარმომადგენლობა და შესაძლოა, რომ იგი არ გამოხატავდეს ევროკავშირისა და კონრად ადენაუერის ფონდის შეხედულებებს.

პროექტს „სამოქალაქო საზოგადოების ინიციატივა“ ახორციელებს კონსორციუმი კონრად ადენაუერის ფონდის (KAS) ხელმძღვანელობით შემდეგ არასამთავრობო ორგანიზაციებთან ერთად - საქართველოს სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრი (CSRDG), სამოქალაქო საზოგადოების ინსტიტუტი (CSI), კონსულტაციის და ტრენინგის ცენტრი (CTC), განათლების განვითარების და დასაქმების ცენტრი (EDEC) და ევროპული პოლიტიკის ინსტიტუტი (IEP).

პუბლიკაციის ავტორები:

პაატა კლდიაშვილი - ბიზნესის ადმინისტრირების დოქტორი, ქუთაისის უნივერსიტეტის პროფესორი

ლევან ოყრეშიძე - საქართველოს ახალგაზრდა ეკონომისტთა ასოციაციის იმერეთის წარმომადგენლობის დირექტორი

შინაარსი

04.

შესავალი

07.

ქართული კანონმდებლობისა და ნორმატიული
ბაზის მიმოხილვა

11.

რეგიონული და მუნიციპალური სტატისტიკის
წარმოების პრაქტიკის შეფასება

13.

დასკვნა

„ასოცირების შესახებ შეთანხმება ერთის მხრივ, საქართველოსა და მეორეს მხრივ, ევროკავშირს და ევროპის ატომური ენერჯის გაერთიანებას და მათ წევრ სახელმწიფოებს შორის¹“, რომელიც 2014 წელს გაფორმდა, აკისრებს საქართველოს სახელმწიფოს მთელი რიგი ვალდებულებების შესრულებას, მათ შორის სტატისტიკის წარმოების მიმართულებით. კერძოდ, შეთანხმების მე-5 კარის, მე-4 თავი მთლიანად ეძღვნება აღნიშნულ მიმართულებას და მისი პირველივე მუხლი (286) ადგენს: „მხარეები განავითარებენ და განამტკიცებენ თანამშრომლობას სტატისტიკის საკითხებზე, რაც ხელს შეუწყობს დროული, საერთაშორისო დონეზე შესადაარისი და საიმედო სტატისტიკური მონაცემების უზრუნველყოფის გრძელვადიანი მიზნების შესრულებას. მოსალოდნელია, რომ მდგრადი, ეფექტიანი და პროფესიონალურად დამოუკიდებელი ეროვნული სტატისტიკის სისტემა საქართველოსა და ევროკავშირის მოქალაქეებს, ბიზნესებსა და გადაწყვეტილებების მიმღებთ მიაწვდის რელევანტურ ინფორმაციას, რაც საშუალებას მიცემთ, მის საფუძველზე მიიღონ ინფორმირებული გადაწყვეტილებები. ეროვნული სტატისტიკის სისტემა დაიცავს გაეროს „ოფიციალური სტატისტიკის ფუნდამენტურ პრინციპებს“, სტატისტიკის სფეროში ევროკავშირის კანონმდებლობის, მათ შორის, „ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსის“ გათვალისწინებით, ეროვნული სტატისტიკის სისტემის ევროპის სტატისტიკის ნორმებსა და სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით“.

იმავე თავის 287-ე მუხლი ადგენს სტატისტიკის მიმართულებით თანამშრომლობის მიზნებს, ხოლო 288-ე მუხლი - თანამშრომლობის სფეროებს. კერძოდ, შეთანხმების შესაბამისად თანამშრომლობა მიზნად ისახავს:

- ეროვნული სტატისტიკის სისტემის შესაძლებლობების შემდგომ გაძლიერებას, რომლის ფარგლებშიც აქცენტი გაკეთდება საკანონმდებლო ბაზის განვითარებაზე, ადეკვატური მონაცემებისა და მეტამონაცემების წარმოებაზე, გავრცელების პოლიტიკასა და მომხმარებლებზე ორიენტირებულობაზე, მომხმარებელთა სხვადასხვა ჯგუფების საჭიროებების გათვალისწინებით, კერძოდ, საჯარო და კერძო სექტორი, აკადემიური წრეები და სხვა მომხმარებლები;

[1] განთავსებულია ბმულზე: <https://matsne.gov.ge/document/view/2496959>

- საქართველოს სტატისტიკის სისტემის ევროპის სტატისტიკის სისტემასთან პროგრესული შესაბამისობის მიღწევას;
- ევროკავშირისათვის მაქსიმალურად დაზუსტებული მონაცემების მიწოდება სათანადო საერთაშორისო და ევროპული მეთოდოლოგიების, მათ შორის, კლასიფიცირების მეთოდოლოგიის გამოყენების მეშვეობით;
- სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის თანამშრომლების პროფესიული და მართვის შესაძლებლობების ამაღლებას, რაც ხელს შეუწყობს ევროკავშირის სტატისტიკის სტანდარტების გამოყენებას და წვლილს შეიტანს საქართველოს სტატისტიკის სისტემის განვითარებაში;
- მხარეებს შორის გამოცდილების გაზიარებას სტატისტიკური „know-how“-ს განვითარების მიმართულებით;
- სტატისტიკური მონაცემების წარმოებისა და გავრცელების ყველა პროცესის ხარისხის სრული მართვის ხელშეწყობას.

ხოლო თანამშრომლობის სფეროებია:

- მაკროეკონომიკური სტატისტიკა, მათ შორის ეროვნული ანგარიშები, საგარეო ვაჭრობის სტატისტიკა, საგადასახდელო ბალანსის სტატისტიკა, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების სტატისტიკა;
- დემოგრაფიული სტატისტიკა, მათ შორის აღწერა და სოციალური სტატისტიკა;
- სოფლის მეურნეობის სტატისტიკა, მათ შორის სოფლის მეურნეობის აღწერა და გარემოს დაცვის სტატისტიკა;
- ბიზნეს სტატისტიკა, რომელიც მოიცავს ბიზნესის რეესტრს და ადმინისტრაციული წყაროების სტატისტიკური მიზნებისთვის გამოყენებას;
- ენერგეტიკის სტატისტიკა, მათ შორის ბალანსები;
- რეგიონული სტატისტიკა;
- ჰორიზონტალური საქმიანობა, მათ შორის სტატისტიკური კლასიფიკაციები, ხარისხის მართვა, მომზადება, გავრცელება, თანამედროვე საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენება;
- სხვა შესაბამისი სფეროები.

როგორც ჩამონათვალიდან ჩანს, თანამშრომლობის ერთ-ერთი სფერო არის **რეგიონული² სტატისტიკა**, რომელიც უდავოდ შეიძლება ითქვას, რომ დღესდღეობით არის ეროვნული სტატისტიკის ყველაზე სუსტი წერტილი, ვინაიდან ქვეყანაში რეგიონის დონეზე სტატისტიკური მონაცემები მეტად მწირია, განსაკუთრებით მუნიციპალურ დონეზე, რაც ზღუდავს ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღებას როგორც საჯარო სექტორის (მ.შ. რეგიონული და მუნიციპალური ხელისუფლების ორგანოები), ისე ბიზნეს სუბიექტების, მათ შორის პოტენციური ინვესტორებისა და ფიზიკური პირების (მოქალაქეების) მხრიდან.

გამომდინარე აქედან, ქვეყანაში რეგიონული (მ.შ. მუნიციპალური) სტატისტიკის წარმოების ეფექტიანი, თანამედროვე ევროპული სტანდარტის შესაბამისი სისტემის დანერგვა არის კრიტიკულად მნიშვნელოვანი არა მხოლოდ ასოცირების შეთანხმებით აღებული ვალდებულების ფორმალური შესრულებისათვის, არამედ რეგიონულ დონეზე ადგილობრივი (რეგიონული, მუნიციპალური) საჯარო, ბიზნეს და სამოქალაქო პროექტების ეფექტიანი დაგეგმვისათვის და მათი განხორციელებით მიღებული შედეგების ობიექტური შეფასებისათვის. შესაბამისად, ასოცირების შეთანხმებით აღებული ვალდებულებების შესრულება უნდა განვიხილოთ, როგორც ამ უკანასკნელის მიღწევის მექანიზმი. თავის მხრივ, ეროვნული სტატისტიკის სისტემის გაეროს „ოფიციალური სტატისტიკის ფუნდამენტურ პრინციპებთან“ და სტატისტიკის სფეროში ევროკავშირის კანონმდებლობის, მათ შორის, „ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსთან“ და ყოველწლიურად განახლებად „სტატისტიკური მოთხოვნების შესახებ მოკლე მიმოხილვა“-სთან შესაბამისობის უზრუნველყოფისათვის (რაც როგორც ზემოთ აღინიშნა ასოცირების შეთანხმებით არის გათვალისწინებული), აუცილებელი საწყისი პირობა არის ეროვნული კანონმდებლობის მათთან სრული შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ხოლო შემდეგ აღნიშნული კანონმდებლობის პრაქტიკაში სრულყოფილი აღსრულება. საქართველოს ძირითადი ნორმატიული ბაზა, რომელიც ქვეყანაში სტატისტიკის წარმოებას არეგულირებს არის საქართველოს კანონი „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“³, საქართველოს

[2] შენიშვნა: რეგიონი არის ქვეყნის ნაწილი, მუნიციპალიტეტების/ქალაქების ერთობლიობა, რომელთაც ერთმანეთთან აკავშირებს, ფიზიკურ-გეოგრაფიული მდებარეობა და სოციალურ-ეკონომიკური ფაქტორები.

[3] იხილეთ ბმულზე: <https://matsne.gov.ge/ka/document/view/90946?publication=14>

სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის დებულების დამტკიცების შესახებ,⁴ ასევე სამსახურის აღმასრულებელი დირექტორის მიერ დამტკიცებული აქტები, მათ შორის: შინაგანაწესი, სამსახურის ტერიტორიული ორგანოებისა და სტრუქტურული ერთეულების დებულებები.⁵

ქართული კანონმდებლობისა და ნორმატიული ბაზის მიმოხილვა

საქართველოს კანონი „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“. კანონის დეკლარირებული მიზანია „ოფიციალური სტატისტიკის გაეროს ფუნდამენტური პრინციპებისა და ევროპის სტატისტიკის პრაქტიკის კოდექსის შესაბამისად, აგრეთვე სტატისტიკის საერთაშორისოდ აღიარებული ძირითადი პრინციპების საფუძველზე ქვეყანაში დამოუკიდებელი, ობიექტური და სანდო სტატისტიკის წარმოების უზრუნველყოფა“ (მუხლი 1, პუნქტი 1). აღნიშნული მიზანი გამომდინარეობს და სრულად შეესაბამება იმ ვალდებულებებს რაც ქვეყანას ასოცირების შეთანხმებით აქვს აღებული ამ მიმართულებით, ამასთან პრაქტიკაში მისი სრულყოფილი რეალიზაცია ნიშნავს, რომ ქვეყანაში ოფიციალური სტატისტიკის წარმოების სისტემა სრულ თანხვედრაშია ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოების შესაბამის სისტემასთან. ასოცირების შეთანხმების მონაწილე ქვეყანისათვის კი, წინასწარ განერილი გრაფიკის მიხედვით, შესაბამობის ეტაპობრივად მიღწევას.

კანონი „განსაზღვრავს ოფიციალური სტატისტიკის არსს, მიზნებსა და პრინციპებს, ადგენს სტატისტიკის წარმოებისა და მისი წარმოების შედეგად მიღებული ინფორმაციის შენახვისა და გავრცელების, მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის სამართლებრივ საფუძველებს, ოფიციალურ სტატისტიკაზე პასუხისმგებელ ორგანოთა სისტემას და მათ ფუნქციებს“ (მუხლი 1, პუნქტი 2).

კანონით დადგენილი პრინციპებია:

[4] იხილეთ ბმულზე: <https://www.matsne.gov.ge/ka/document/view/2179200?publication=0>

[5] იხილეთ ბმულზე: <https://www.geostat.ge/ka/single-public-info/33>

- მნიშვნელობა, ობიექტურობა, საყოველთაო ხელმისაწვდომობა;
- პროფესიული სტანდარტებისა და ეთიკის დაცვა;
- ანგარიშვალდებულება და გამჭვირვალობა;
- სტატისტიკური მონაცემების მცდარი გამოყენების თავიდან აცილება;
- სტატისტიკური წყაროს არსებობა;
- კონფიდენციალურობა;
- საკანონმდებლო ბაზის საჯაროობა;
- ეროვნული კოორდინაცია;
- საერთაშორისო სტანდარტების გამოყენება;
- საერთაშორისო თანამშრომლობა.

ცალსახად უნდა ითქვას, რომ აღნიშნული პრინციპები სრულად ემთხვევა გაეროს ოფიციალური სტატისტიკის ფუნდამენტურ პრინციპებს.

კანონით, ქვეყანაში სტატისტიკის წარმოება და სტატისტიკური ინფორმაციის გავრცელება ხდება საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის (საქსტატის) მიერ, რომლის ძირითად ფუნქცია-მოვალეობებს ასევე კანონი ადგენს, ხოლო კონკრეტული საკითხები, მათ შორის სამსახურის სტრუქტურა, უფლებამოსილებანი და ა.შ. დგინდება კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით - საქართველოს მთავრობის დადგენილებით.

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის დებულება. კანონის შესაბამისად, აღნიშნული დებულება დამტკიცებულია საქართველოს მთავრობის დადგენილებით და ადგენს საქსტატის საქმიანობის ძირითად მიზნებსა და ამოცანებს, სამსახურის ფუნქციებს, მმართველობით სისტემას და სტრუქტურას, რომელიც შემდეგ სტრუქტურულ ერთეულებს მოიცავს:

- „სტრატეგიული დაგეგმვის და კოორდინაციის დეპარტამენტი;
- საერთაშორისო და საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტი;
- შიდა აუდიტის დეპარტამენტი;
- ინფორმაციული ტექნოლოგიების დეპარტამენტი;
- ეროვნული ანგარიშების დეპარტამენტი;
- ბიზნეს სტატისტიკის დეპარტამენტი;
- ფასების სტატისტიკის დეპარტამენტი;
- სოციალური სტატისტიკის დეპარტამენტი;
- სოფლის მეურნეობისა და გარემოს სტატისტიკის დეპარტამენტი;
- მოსახლეობის აღწერისა და დემოგრაფიული სტატისტიკის დეპარტამენტი;

- საგარეო ვაჭრობისა და უცხოური ინვესტიციების სტატისტიკის დეპარტამენტი“ (მუხლი 7, პუნქტი 2).

სამსახურის დებულებაში მოცემულია თითოეული დეპარტამენტის ძირითადი ფუნქციები, რომლებიც უფრო დეტალურად წარმოდგენილია შესაბამისი დეპარტამენტის დებულებაში. გარდა აღნიშნული დეპარტამენტებისა, საქსტატის სტრუქტურაში ასევე წარმოდგენილია 11 ტერიტორიული ორგანო, მათ შორის დედაქალაქსა და 10 რეგიონულ ცენტრში, რომელთა ფუნქციები ასევე დეტალურად არის გაწერილი მათსავე დებულებაში.

საქსტატის სტრუქტურული ერთეულებისა და ტერიტორიული ორგანოების დებულებების დეტალური გაცნობის შედეგად შეიძლება ითქვას, რომ მათი ფუნქციები საერთო ჯამში პრაქტიკულად სრულად ფარავს იმ ფუნქცია-მოვალეობებს, რაც სტატისტიკის ეროვნულ სამსახურს გააჩნია, მაგრამ აქვე ისიც უნდა ავლნიშნოთ, რომ არცერთ მათგანს, ფუნქცია-მოვალეობების ჩამონათვალში არ აქვს რეგიონული და/ან მუნიციპალური სტატისტიკის წარმოების ფუნქცია.

„ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის „თ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, საქართველოს მთავრობა ყოველწლიურად ამტკიცებს სტატისტიკური სამუშაოების წლიურ პროგრამას და სამუშაოების მოცულობას. აღნიშნული დოკუმენტი შეიძლება განვიხილოთ როგორც საქსტატის წლის სამოქმედო გეგმა, რომელიც ერთი მხრივ, ადგენს შესასრულებელი სამუშაოს ნუსხას, ინფორმაციის წყაროს, საიდანაც მოხდება ინფორმაციის მიღება და ინსტრუმენტს, რომელსაც იყენებს ამ ინფორმაციის მოსაპოვებლად, ინფორმაციის მიღების პერიოდულობას, შემსრულებელ უწყებას და დამუშავებული ინფორმაციის გავრცელების ვადებს, ხოლო მეორე მხრივ, შესასრულებელი სამუშაოს მოცულობას - ცალკეული დარგებისა და მიმართულებების მიხედვით იმ მაჩვენებლების ნუსხას, რომელიც დამუშავებული და გამოქვეყნებული იქნება საქსტატის მიერ.

უკანასკნელი წლების განმავლობაში მთავრობის მიერ დამტკიცებული წლიური პროგრამები⁶, სხვადასხვა სტატისტიკურ მიმართულებებთან ერთად ასევე მოიცავს ცალკე განყოფილებას სახელწოდებით: „სტატისტიკური ინფორმაცია საქართველოს რეგიონების მიხედვით“. მასში მოცემულია

[6] სტატისტიკური სამუშაოების წლიური პროგრამები იხილეთ ბმულზე:

<https://www.geostat.ge/ka/modules/categories/307/statistikur-samushaota-programa>

სტატისტიკური ინფორმაციების ნუსხა, რომელიც მუშავდება და ქვეყნდება რეგიონულ ჭრილში, თუმცა აღნიშნულ პროგრამებში არაფერია ნათქვამი მუნიციპალურ ჭრილში სტატისტიკური ინფორმაციების მოპოვების, დამუშავებისა და გამოქვეყნების შესახებ.

მიუხედავად აღნიშნულისა, პრაქტიკაში საქსტატის მიერ ხდება როგორც რეგიონული, ისე მუნიციპალური სტატისტიკის დამუშავება. უფრო მეტიც, 2023 წლის 13 თებერვალს საქართველოს სტატისტიკის ეროვნულმა სამსახურმა გამართა „რეგიონული და მუნიციპალური პორტალის“ (<https://regions.geostat.ge/regions/>) პრეზენტაცია. სამსახურის განცხადების შესაბამისად „პორტალი ევროკავშირის, დანიისა და გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მიერ მხარდაჭერილი პროექტის ფარგლებში მომზადდა და მისი მიზანია მუნიციპალურ დონეზე სტატისტიკური შესაძლებლობების განვითარება, სტატისტიკის წარმოების გაუმჯობესება და ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის გაზრდა, რაც თავის მხრივ ხელს შეუწყობს ადგილობრივ დონეზე განვითარების ღონისძიებების დაგეგმვასა და მონიტორინგს. პორტალი შესაძლებლობას იძლევა შედარდეს ძირითადი მაჩვენებლები, როგორც რეგიონების ასევე მუნიციპალიტეტების დონეზე. პორტალზე არსებული 80-მდე მაჩვენებელი მოიცავს ისეთ სფეროებს, როგორცაა: მოსახლეობა და დემოგრაფია, ჯანდაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა, განათლება, კულტურა, მშენებლობა, ტურიზმი, ბიზნეს რეგისტრი, ბიზნეს სექტორი და სხვა“.⁷

ცალსახად უნდა ითქვას, რომ აღნიშნული პორტალის შექმნა აშკარად წინგადადგმული ნაბიჯია, როგორც ასოცირების შეთანხმებით აღებული ვალდებულებების შესრულების კუთხით, ისე საქართველოს კანონით „ოფიციალური სტატისტიკის შესახებ“ დეკლარირებული მიზნების სრულყოფილი რეალიზაციისათვის. ასევე უდავოა ის გარემოება, რომ რეგიონული და მუნიციპალური სტატისტიკის გამართული სისტემის არსებობა მნიშვნელოვნად დაეხმარება ცენტრალურ თუ ადგილობრივ დონეზე მოქმედ არაერთ აქტორს როგორც საჯარო ისე კერძო სექტორში, უფრო ეფექტიანად, ობიექტურ სტატისტიკურ ინფორმაციაზე დაყრდნობით დაგეგმონ თავიანთი საქმიანობა და ასეთივე ინფორმაციით შეაფასონ განხორციელებული პროექტების/აქტივობების შედეგები.

[7] წყარო: სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ოფიციალური გვერდი:

<https://www.geostat.ge/ka/single-news/2756/regionuli-da-munitsipaluri-portalis-prezentatsia>

საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ოფიციალურ გვერდზე რეგიონული და მუნიციპალური სტატისტიკის პორტალის დამატება, ცალსახად წინგადადგმულ ნაბიჯად უნდა შეფასდეს. პორტალი სხვა შესაძლებლობასთან ერთად, საშუალებას იძლევა მოხდეს რეგიონებისა და მუნიციპალიტეტების შედარება სხვადასხვა მაჩვენებლების კუთხით, თუმცა ისიც უნდა აღნიშნოს, რომ სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასებისათვის მნიშვნელოვანი და საინტერესო არაერთი მაჩვენებელი (მაგალითად: მთლიანი შიდა პროდუქტი, მთლიანი შიდა პროდუქტი ერთ სულ მოსახლეზე, უმუშევრობის დონე და ა.შ.), რომლებიც მოცემული და შესაბამისად შესადარისი არის რეგიონების დონეზე, არ არის მოცემული/ შესადარისი მუნიციპალიტეტების ჭრილში. ასევე, პორტალზე მუნიციპალიტეტურ დონეზე არ არის წარმოდგენილი არაერთი სხვა მნიშვნელოვანი სოციალურ-ეკონომიკური მაჩვენებელი, რომელიც წარმოდგენილია რეგიონულ დონეზე. ასეთი მაჩვენებლების კატეგორიას მიეკუთვნება ბიზნეს სექტორის მაჩვენებლები საქმიანობის სახეების, საკუთრების ფორმისა და საწარმოთა ზომის მიხედვით. ასევე, ფასებისა და ინფლაციის ამსახველი მაჩვენებლები და ა.შ. ცალკეული მიმართულების მაჩვენებლები (მაგალითად სოფლის მეურნეობის მაჩვენებლები) წარმოდგენილია როგორც რეგიონულ ისე მუნიციპალურ ჭრილში, თუმცა მათი დეტალიზაციის ხარისხი და მომცველობა მუნიციპალურ დონეზე გაცილებით დაბალია რეგიონულ დონესთან შედარებით.

რეგიონული და მუნიციპალური სტატისტიკის პორტალის ყველაზე ობიექტური შემფასებლები შეიძლება იყვნენ მისი უშუალო მომხმარებლები -რეგიონული და მუნიციპალური საჯარო სტრუქტურები, კერძო სექტორი (ბიზნესი და არასამთავრობო ორგანიზაციები), მკვლევარები/აკადემიური წრეების წარმომადგენლები. შესაბამისად, ჩვენს მიერ მოხდა მათთან ჩაღრმავებული ინტერვიუების ორგანიზება და მიღებული ინფორმაციების გაანალიზება, რის შედეგადაც გამოიკვეთა:

- ყველა რესპონდენტი მიესალმება რეგიონული და მუნიციპალური სტატისტიკის პორტალის შექმნას და მიიჩნევენ, რომ ამით გაიზარდა შესაბამის სტატისტიკურ ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობა;
- რესპონდენტების უმეტესობა თვლის, რომ პორტალზე წარმოდგენილი ინფორმაცია, განსაკუთრებით მუნიციპალიტეტებთან მიმართებაში, მეტად მწირია და აუცილებელია მისი ეტაპობრივი შევსება;

- საჯარო სტრუქტურების წარმომადგენლები გამოთქვამენ სურვილს, რომ პორტალზე ინფორმაცია მუნიციპალიტეტებთან მიმართებაში, წარმოდგენილი იყოს, არა თუ მუნიციპალურ, არამედ მუნიციპალიტეტის ტერიტორიული/ადმინისტრაციული ერთეულების დონეზეც, რაც საშუალებას მისცემთ მათ უფრო ეფექტიანად დაგეგმონ ადგილობრივი პროგრამები და პროექტები. ასევე, მათი აზრით, პორტალის ეფექტურობას გაზრდის მისი რეალურ დროში კავშირის უზრუნველყოფა სხვა სახელმწიფო უწყებების, მათ შორის საჯარო, სამოქალაქო და სამეწარმეო რეესტრის ბაზებთან;
- აკადემიური წრეების წარმომადგენლები მიზანშეწონილად მიიჩნევენ, რომ პორტალზე მუნიციპალურ და რეგიონულ დონეზე წარმოდგენილი იქნეს იგივე ინფორმაცია, რაც ეროვნულ დონეზეა, რათა შესაძლებელი იყოს ინფორმაციის სრული შესადარისობა, როგორც ჰორიზონტალურ, ისე ვერტიკალურ ჭრილში. ისინი ასევე ხაზს უსვამენ, მუნიციპალური და რეგიონული სტატისტიკის წარმოების ევროპულ სისტემასთან შესაბამისობის მიღწევის აუცილებლობას;
- ბიზნესის წარმომადგენლები აცხადებენ, რომ მათ ხშირად უწევთ ისეთი ინფორმაციების ალტერნატიული გზებით (მარკეტინგული/ბიზნეს კვლევები) მოპოვება რეგიონის თუ მუნიციპალიტეტის დონეზე, რაც ევროკავშირის ქვეყნებში ოფიციალური სტატისტიკური ორგანოების მიერ მუშავდება და საჯაროდ ქვეყნდება. იგივე პრაქტიკის ქვეყანაში დამკვიდრების შემთხვევაში კი ბიზნესი თავიდან აიცილებდა დამატებით ხარჯებს, რაც სჭირდებათ აღნიშნული ინფორმაციების ალტერნატიული გზებით მოპოვებისათვის.

ჩატარებული კვლევებიდან, მათ შორის მოქმედი საკანონმდებლო და ნორმატიული ბაზის ანალიზიდან და არსებული პრაქტიკის შეფასებიდან გამომდინარე, შეგვიძლია დავასკვნათ რომ:

- ეროვნული კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს ქვეყანაში ოფიციალური სტატისტიკის წარმოების ზოგად პრინციპებს, სრულ თანხვედრაშია შესაბამის ევროპულ კანონმდებლობასთან და ამდენად ამ ნაწილში ასოცირების შეთანხმებით ქვეყნის მიერ აღებული ვალდებულება შეიძლება სრულყოფილად შესრულებულად ჩაითვალოს;
- რეგიონული და მუნიციპალური სტატისტიკის წარმოების მარეგულირებელი კანონქვემდებარე ნორმატიული ბაზის და მეთოდოლოგიური უზრუნველყოფის ხარისხი ქვეყანაში აშკარად ჩამოუვარდება შესაბამის ევროპულ ანალოგებს. ამ მხრივ შესაბამისობის ხარისხის გაუმჯობესებისათვის, პირველ რიგში, აუცილებელია სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის სტრუქტურული და/ან ტერიტორიული ერთეულ(ებ)ის ფუნქცია-მოვალეობებში გაიწეროს რეგიონული და მუნიციპალური სტატისტიკის წარმოების ფუნქცია. ხოლო მეორე რიგში, სტატისტიკური სამუშაოების წლიურ პროგრამაში, რომელსაც საქართველოს მთავრობა ამტკიცებს, მუხლის „სტატისტიკური ინფორმაცია საქართველოს რეგიონების მიხედვით“, მსგავსად დაემატოს კიდევ ერთი ანალოგიური მუხლი „სტატისტიკური ინფორმაცია საქართველოს მუნიციპალიტეტების მიხედვით“ და დამუშავდეს სათანადო მეთოდოლოგიები მუნიციპალური სტატისტიკური ინფორმაციების შეკრების, დამუშავების და გამოქვეყნების შესახებ;
- რეგიონული და მუნიციპალური სტატისტიკური პორტალის შექმნა, შესაბამისი სტატისტიკის წარმოების კუთხით აშკარად წინგადადგმულ ნაბიჯს წარმოადგენს, ვინაიდან მისი ამოქმედებით მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდა ამ მხრივ მანამდე არსებული მდგომარეობა, თუმცა აქვე აუცილებლად აღსანიშნავია პორტალის შემდგომი სრულყოფისა და შევსების აუცილებლობა. პირველ ეტაპზე, უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს მუნიციპალურ დონეზე იგივე სტატისტიკური ინფორმაციების არსებობა, რაც ამჟამად წარმოდგენილია რეგიონულ დონეზე; მეორე ეტაპზე, მუნიციპალურ და რეგიონულ დონეზე უნდა იქნეს უზრუნველყოფილი იგივე სტატისტიკური ინფორმაციების არსებობა, რაც წარმოდგენილია ეროვნულ დონეზე; მესამე ეტაპზე, უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს მუნიციპალური და რეგიონული სტატისტიკის წარმოების სისტემის სრული შესაბამისობა

თანამედროვე ევროპულ სისტემასთან;

- მუნიციპალური და რეგიონული სტატისტიკის ეფექტიანი წარმოებისათვის სტატისტიკის ეროვნულმა სამსახურმა მაქსიმალურად უნდა გამოიყენოს რელევანტური ცენტრალური და ადგილობრივი საჯარო უწყებების რესურსები, შექმნას სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს ყველა საჭირო მხარის ეფექტურ ჩართულობას და შედეგზე ორიენტირებულ თანამშრომლობას.